

Ilomantsin kunnan talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2021-2022

Sisällysluettelo

1	Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet.....	2
2	Toimintaympäristö.....	3
2.1	Väestö	3
2.2	Elinvoima ja työllisyys	4
2.3	Hyvinvointi ja terveys	4
3	Ilomantsin kunnan organisaatio.....	5
4	Konserni ja konserniyhtiöt.....	5
5	Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut	7
5.1	Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet	7
5.2	Ilomantsin kunnan taloudellinen tilanne ja haasteet	8
5.3	Ilomantsin kunnan tavoitteet	10
6	Talousarvion sitovuus	12
7	Lainanotto.....	12
8	Taloussuunnitelman osat	12
9	Tulos- ja rahoituslaskelma	14
10	Käyttötalous	16
10.1	Kunnanvaltuusto	16
10.2	Tarkastuslautakunta.....	17
10.3	Kunnanhallitus	18
10.4	Hyvinvointilautakunta	20
10.5	Kuntaympäristölaikunta.....	22
11	Investointiosa	24

1 Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet

Ilomantsin kunnan visio

Ilomantsi idässä on turvallinen ja yritteliäs hyvien yhteyksien paikka, jossa on ilo elää ja tehdä työtä.

Kuntamme vuonna 2030 on turvaa, yritteliäisyyttä, yhteyksiä ja työtä - kaikkea tätä ilolla idästä alla olevan runon sanoin:

Hyvinvointi hyvä homma
Hiihtoladut himonamme
Latusilla lasketellen
Terveyttä edistämme.

Uimahalli unelmamme
Liikuntaa lisäämässä.
Kuntalaisten kunnan vuoksi
Kaiken ikäisten iloksi.

Kasvatusta koulutusta
Opetusta oivallista
Vunukoista varttuneempiin
Varsin hyvin järjestämme.

Elinvoimaa erityistä
Erämaista etäältäkin
Kuidun kautta kuljetamme
Tahi pyörillä perille.

Konsernissa kokoamme
Yhtiöissä yhdistämme
Toimintamme, taloutemme
Toivotuksi tulokseksi.

Luonto meille voiman lähde
Luovuus lahja lumoava.
Palvelut on paikallansa
Kaiken kansan yltämissä.

Kulttuurilla korotamme
Karjalaista laulumaata
Uuden polven parahaksi
Vanhan väen virkeydeksi.

Elinvoima

Ilomantsin elinvoima on yhdistelmä kekseliästä yrittäjyyttä, uutteria työntekijöitä, yhteiseloja ympäristön kanssa ja digitalisatiota osana arkea.

Ilomantsilainen yrittäjyys perustuu alueemme luontaisille vahvuuksille. Hyödynnämme luonnonvaroja ja elämme tasapainossa ympäristön kanssa. Meillä on monipuolista osaamista, josta syntyy yrittäjätoimintaa.

Menestyäkseen yrityksen tarvitsevat tilaa ja työvoimaa. Huolehdimme siitä, että yrityksille varataan riittävästi niiden käyttöön sopivia tontteja. Lupaprosessimme ovat sujuvat.

Digitalisaatio on osa arkea ja työtä. Pinta-alaltaan laajassa kunnassamme osataan hyödyntää digitalisaation mahdollistamat etätöiden mahdollisuudet.

Talous ja omistajaohjaus

Tasapainoinen talous on hyvinvoivan kunnan perusta. Kuntamme organisaatorakenne muuttuu maailman mukana, sillä olemme nopeita reagoimaan. Uskomme moniosaajuuteen ja lisäämme tuottavuutta.

Kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjaus on jämääkää ja tavoitteellista. Hallitusten jäsenillä on yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Hyvinvointi

Ilomantsissa jokaisella on hyvä elää. Kuntapalvelut ovat saatavilla siellä ja silloin, kun niitä tarvitaan; sekä lähipalveluina että sähköisesti. Pidämme ympäristön viihtyisänä ja turvallisena. Kannustamme jokaista pitämään huolta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.

Lisäämme työllisyyttä yhteistyökumppaneidemme kanssa. Tapahtumia ja toimintaa järjestämme yhteistyössä järjestöjen ja kansalaisten kanssa.

2 Toimintaympäristö

2.1 Väestö

Ilomantsin kunnan väkiluku vuoden 2019 alussa oli 4.973 henkilöä. Väkiluvun kehitys on ollut tasaisessa noin 2-3% vuosittaisessa laskussa viime vuosina ja laski viime vuoden 2018 lopussa ensimmäistä kertaa alle 5.000 henkilön. Tasaisen 2% laskun mukaan kunnan väkiluku tulisi olemaan vuoden 2020 lopussa alle 4800 henkilöä.

Ilomantsin kunnan väestöstä noin 38% (noin 1900 henkilöä) on yli 65-vuotiasta. Alle 20-vuotiasta on noin 13% väestöstä. Ilomantsin kunnan vakituisesta henkilöstöstä yli 60-vuotiasta on noin 33%.

2.2 Elinvoima ja työllisyys

Elinvoima

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton marraskuun talouskatsauksen mukaan maakunnan yrityssektorin liikevaihto kasvoi vuoden 2019 alkupuoliskolla 2,3 %, kun liikevaihdon vastaava kasvuprosentti vuonna 2018 oli 6,7 %. Kasvuvauhti on siis olennaisesti hidastunut. Vuoden toinen neljännes oli ensimmäistä heikompi, ja kesäkuu oli ensimmäinen kuukausi yli kahteen vuoteen, jolloin kokonaisliikevaihto laski.

Ennakoitu talouden hidastuminen näkyy myös Joensuun seudulla. Seudun kokonaisliikevaihdon kasvu hidastui ja on nyt koko maan kasvulukujen alapuolella. Hyvä ennuste on metsäbiotaloudessa - puun kysyntä tulee lisääntymään, sillä puupohjaisilla tuotteilla korvataan tulevaisuudessa entistä enemmän uusiutumattomista raaka-aineista valmistettuja tuotteita. Kuitenkin metsätaloudessakin viime kuukausien suunta on ollut negatiivinen. Puun kysyntä on vähäistä muun muassa Keski-Euroopan ylitarjonnan vuoksi.

Joensuun seudun teollisuuden kasvuvauhti on pysynyt hyvänä, vaikkain kasvu on sielläkin hidastunut. Rakentamiselle seudulla on hyvät edellytykset aktiivisen kaavoituksen ansioista. Kaupan kasvu seudulla on ollut vain 1 %:n luokkaa. Suhdanneherkistä aloista seudun valopilkkuna on ollut matkailu- ja ravitsemusala, jossa on päästy 3,5 %:n kasvuun. Myös elintarvikeala menestyy hyvin.

Paikallisesti elinkeinoelämän tilanne seuraa valtakunnan ja maakunnan tilannetta metsäsektorin ongelmien ja matkailu- ja ravitsemusalan hyvine uutisineen. Lisäksi valonpilkkuna paikallisesti ovat Vapon ja Keslan investoinnit Ilomantsiin.

Tällä hetkellä eletään laskusuhdannetta eikä ole realistista puhua tilapäisestä markkinoiden yskimisestä. Kuitenkin eteenpäin katsovat ja joustavasti muutoksissa toimivat yritykset menestyvät aina.

Työllisyys

Ilomantsin kunnan työttömyysprosentti on vuoden 2019 aikana ollut maakunnan suurimpien joukossa. Työttömyydestä johtuvat kustannukset Ilomantsin kunnalle ovat huolestuttavan merkittävät. Työttömyyden hillitsemiseksi kunta on aloittanut erilaisia toimenpiteitä, joiden odotetaan vaikuttavan positiivisesti vuoden 2020 aikana. Ilomantsin kunnassa haasteena on työpaikkojen määrä sekä kohtaamishaaste avoimena olevien työpaikkojen ja työttömien välillä.

Vuoden 2020 aikana jatketaan mm. nuorten kesätyöpaikkojen tukemista, palkkatukityöllistämistä, kuntouttavaa työtoimintaa ja työllistämispalveluja.

2.3 Hyvinvointi ja terveys

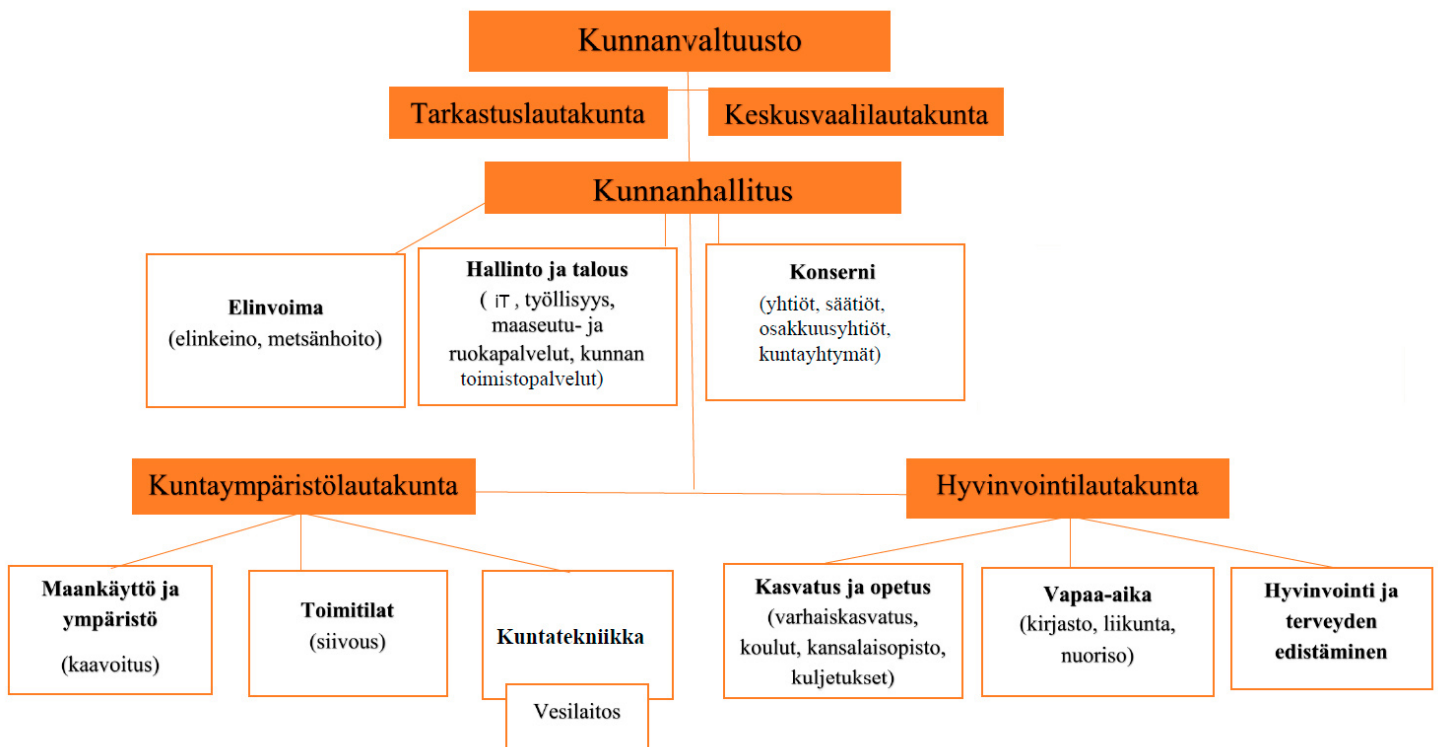
Kuntien velvoite kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä on kirjattu lainsäädäntöön. Sen mukaan kuntien tulee seurata väestönsä hyvinvoinnin tilaa, tunnistaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä haasteita, määrittää hyvinvoinnin edistämisen strategiset tavoitteet ja tavoitteita tukevat toimenpiteet sekä edistämisen vastuutahot.

Talousarvion yhteydessä asetetaan kunnan hyvinvoinnin tavoitteet. Kunnanvaltuusto seuraa

tavoitteiden saavuttamista vuosittain laadittavan hyvinvointikertomuksen muodossa. Lisäksi maakunnallisesti on valmistumassa maakunnallinen hyvinvointistrategia, jossa asetaan kunnille yhteisiä kehittämispäitä.

Ilomantsin kunnan hyvinvoinnin suurimmat haasteet ovat työllisyyden ja lasten hyvinvoinnin edistämässä sekä ikääntyvien ihmisten kotona asumisen tukemisessä. Kaikissa edellä mainituissa asioissa kustannukset ovat noususuunnassa.

3 Ilomantsin kunnan organisaatio

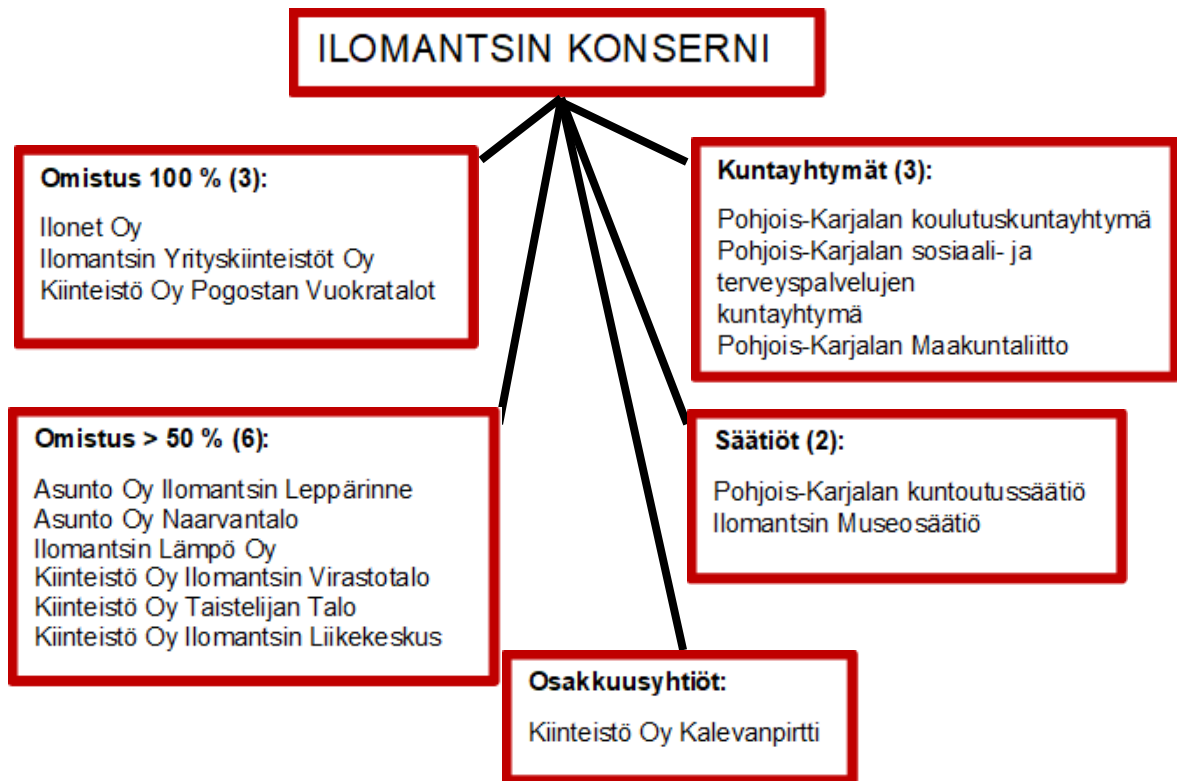

4 Konserni ja konserniyhtiöt

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §: ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaan säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Ilomantsin kuntakonserniin kuuluu kolme 100 %: sesti kunnan omistamaa yhtiötä: Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy ja Ilonet Oy. Kunnalla on yli 50%: n omistusosuus ja siten määräysvalta kuudessa yhtiössä. Lisäksi kunnalla on yksi osakkuusyhtiö, Kalevanpirtti Oy, jossa kunnan omistusosuus on 46,5%. Kunnan määräysvallassa on kaksi säätiötä: Ilomantsin Museo-säätiö ja Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö. Ilomantsin kunta on jäsenenä kolmessa kuntayhtymässä.

Kunta on strategiassaan määritellyt kunnan omistajaohjauksen päälinjaksi, että kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjaus on jämäkkää ja tavoitteellista. Kuntayhtiöiden ja -yhteisöjen hallitusten jäsenillä pitää olla yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Kunnan omistajaohjaus huolehtii, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnanvaltuuston 26.11.2018 § 45 hyväksymä konserniohje on kunnan omistajaohjauksen keskeinen väline, jossa annetaan määräykset muun muassa konsernivalvonnasta, raportoinnista, rahoituksesta, keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Tytäryhtiöiden ja kunnan määräysvaltaan kuuluvien yhteisöjen on raportoitava toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäinen raportti on annettava kesäkuun lopun tilanteen mukaisena ja toinen raportti joulukuun lopun tilanteen mukaisena. Tämän lisäksi edellä mainittujen yhtiöiden ja yhteisöjen tulee toimittaa kunnanjohtajalle ja kirjanpitoon talousarvonsa ja toimintasuunnitelmansa vuosittain ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Kaikille konserniyhtiöille ja -yhteisöille yhteinen talouden tavoite on tilikauden positiivinen tulos.

Lisäksi kunta asettaa yhtiöille ja yhteisöille seuraavat yksilöidyt tavoitteet:

Ilonet Oy: saada lisää taloyhtiöitä liittyjiksi ja niiden asukkaat nopeiden yhteyksien käyttäjiksi

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy: teollisuushallien (erityisesti Savontantien halli) kunnostamisen jatkaminen vuokratyöntöön soveltuviksi ottaen huomioon energiankäytön vähentämisen

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratatolot: vuokratason pitäminen kohtuullisena paikkakunnan muu vuokratarjonta huomioiden

Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo: kartoituksen ja suunnitelman laatiminen tulevien vuosien remontti- ja korjaustarpeista sekä alkuvuoden aikana kunnanviraston ilmanvaihtokanavien puhdistus ja suodatinten uusiminen

Kiinteistö Oy Liikekeskus: kunnan omistamien tyhjien tilojen käyttöön saaminen

Kiinteistö Oy Taistelijan Talo: yhtiön uudelleen järjestelyn selvityksen käynnistäminen

Ilomantsin Lämpö Oy: lämpöverkostojen ja voimalaitosten toimintakuntoisena pitäminen Vapon kanssa voimassaolevan vuokrasopimuksen mukaisesti

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö: kannattavan vuokraustoiminnan jatkaminen uudessa tilanteessa

Ilomantsin Museosäätiö: ostopalvelusopimuksen mukaisesti Ilomantsin kunnan museotoiminnasta ja Möhkön ruukin ja Parpeinvaaran runokylän museo- ja matkailutoiminnasta vastaaminen ja toiminnan ja kehittäminen

5 Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut

5.1 Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet

Kuntatalouden näkymät lähivuosille ovat huolestuttavan heikot. Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla laaditaan kuntatalouden kehitysarvio sekä kansantalouden tilinpidon että kuntien kirjanpidon käsittein keskenään johdonmukaisesti. Kuntatalousohjelmassa kuvataan koko kuntatalouden kehitysnäkymiä kuntien kirjanpidon käsittein. Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia vuosille 2020–2023.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina sosiaali- ja terveystalouden kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvuksi arvioidaan puoli prosenttia vuosittain. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaali vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muuttoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvu lisäävät sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Nettoinvestoinnit pysyvät koko kehyskauden korkealla tasolla. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluvan ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy kuitenkin tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukyky sopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennyistä tai kustannusten kasvua. Kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperustemuutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistasoon. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantumisen uhkaa kasvaa.

5.2 Ilomantsin kunnan taloudellinen tilanne ja haasteet

Koko Suomen kuntakenttä elää kautta aikojen haastavimpia aikojaan ja kuntien lähivuodet näyttävät talousluvuihin arvioituina vielä tulevaa vuotta haastellisimmilta. Ilomantsin kunnan taloudellinen tilanne ei poikkea valtakunnallisesta tilanteesta. Loppukesän ja syksyn aikana konkretisoitunut verotulojen kunnille tulouttamisen ongelma on saanut nimekseen verotuksen rytmihäiriö. Häiriö näyttää siirtyvän tulevillekin vuosille. Syyksi verottaja on ilmoittanut verokortti uudistuksen, jossa kansalaisille määritellään vain yksi veroprosentti, jonka korottamisesta tai alentamisesta jokaisen on itse huolehdittava.

Lähivuosien aikana kunnan taloussuunnittelu, -seuranta ja sen toteuttaminen vaativat erityistä huomiota. Kunnan kolme suurinta tulo- ja menoerää ovat verotulot, valtionosuustulot ja Siun sote -kuntayhtymälle maksettava sosiaali-terveyspalvelujen maksuosuus. Näiden erien vaihtelut tulevat näyttämään Ilomantsin kunnan talouden suunnan. Vuoden 2020 talousarviossa näiden erien keskinäinen nettovaikutus tulee olemaan vuoteen 2019 verrattuna noin +1.6 milj. euroa, mikä kokonaisuuteen nähden on hyvä. Lukua arvoitaessa on otettava huomioon vuoden 2019 talousarviostonusteen noin -2.6 milj. euron alijäämäinen tulos, josta Ilomantsin kunta lähtee kirimään takamatkaa umpeen. Edellä mainittujen erien nettosumma huomioiden kirittävää on vielä noin 1 milj. euroa

Ilomantsin kunnan sopeuttamisohjelman, yhtiöittämisten ja muiden toimenpideratkaisujen vaikutuksesta vuoden 2020 aikana käyttötalouden kustannukset laskevat noin 0.5 milj. euroa, joten kunnan tulos näyttää noin -0.5 milj. euroa alijäämää vuoden 2020 talousarviossa.

Taseen ylijäämä vuoden 2019 talousarvioennusteen mukaan on noin +2.6 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarvio huomioiden kertynyttä ylijäämää tulisi olemaan vuoden 2020 lopussa noin +2.1 milj. euroa. Vuosien 2018-2020 tulos tulee olemaan alijäämäinen. Kuntalain alijäämän kattamisveloitteen mukaan Ilomantsin kunnan tuloslaskelman pitää olla ylijäämäinen viimeistään vuonna 2022.

Talouden näkökannalta Ilomantsin kunnan on kiinnitettävä huomiota sosiaali- terveyspalvelujen kustannuksiin, investointeihin ja kunnan palvelurakenteeseen. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on entistä enemmän hyödynnettävä kunnan ja Siun soten rajapintayhteistyötä. Investoinnit pidetään kohtuullisella tasolla ja kunnan palvelurakenne suhteutetaan väestömäärää ja palvelutarpeita vastaavaksi. Valtiovallan suunnalta ei ole vielä tässä vaiheessa varmoja talouden elpymisen merkkejä, joten kunnan on omat toimet talouden kunnossa pitämiseksi ovat merkittäviä.

Ilomantsin kuntakonsernin rakenne on vuoden 2019 aikana loppuunsaatetun yhtiöittämisen jälkeen kunnossa ja toimintakykyinen. Tilakysymykset ovat tulevienkin vuosien haaste. Ensi vuoden aikana edistetään palveluasumisen ja terveysaseman tilaratkaisuja yhdessä Siun soten kanssa. Palveluasumisen siirto Yläpohjasta Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiön omistamiin Toivonlahden tiloihin on suunnitteilla.

Ilomantsin kunnan jäsenyyksiin kuntayhtymissä ja yhtiöissä ei ole näköpiirissä muutoksia. Ilomantsi osallistuu Pohjois-Karjalan kuntien yhteistoimintaan, mutta tekee myös omaa aktiivista edunvalvontatyötä ja tuo esille maaseutumaisten kuntien haasteita ja onnistumisia muun muassa Kuntaliiton Pienten kuntien verkostossa. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on koko maakunnan edunvalvoja, jonka Ilomantsi edellyttää valvovan koko alueen etuja ja kehittymisen edellytyksiä niin yritystoiminnan sijoittumisen kuin infran rakentamisen alueilla.

5.3 Ilomantsin kunnan tavoitteet

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2020
Vaikuttavuus ja palvelukyky	Palvelujen järjestäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt	80% tyytyväisiä
		Omatoimikirjaston käyttöönotto	Käytössä vuoden 2020 aikana
	Tarvetta vastaavat palvelut	Asiakastyytyväisyyskyselyt: -Kysyntä ja ennakointi	80% tyytyväisiä
	Toimiva tie- ja viestintäliikenne, kylien asukkaat ja toiminta	Joukkoliikenne	Asiointi 1 kerta/viikko
	Luontaisille vahvuuksille perustuva yritystoiminta	Omistajanvaihdoksissa opastetut yritykset	5 yritystä/ vuosi
		Yrityskontaktit	80 asiakasta 200 aktiviteettia
	Veden laatu (talousvesi, allasvesi)	Täyttää laatuvaatimukset	Täyttää raja-arvot
	Ruokapalvelun toimivuus	Uuden keittiöruokalarakennuksen toiminnan laadukas organisointi ja toiminta	Laadukas ja kustannustehokas toiminta (ateria hinnan lasku vuodesta 2019)
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2020
Resurssien hallinta	Tasapainoinen ja joustava talous	Ylijäämä	=> 0
	Kehittämishankkeet	€/ asukas	max 30€/ asukas
	Toiminnan tehokkuus ja taloudellisuus	Palvelujen kustannukset	Hyvinvointikertomuksen verrokkikuntien keskitaso
	Henkilöstöressurssien varmistaminen	Avoimet virat/ toimet	=> 1 pätevä hakija/ avoin tehtävä
		Ennenaikaiset eläköitymiset	n. 1 % vakinaisista
	Kuntaimago/ Kiinnostava työnantaja	Pätevät työntekijät	> 97 %
	Kuntaimago/ Kiinnostava kunta	Positiivinen julkisuus	vähintään kerta/ kk
	Henkilöressurssien kohdentaminen	Investointeihin kohdentuvat palkat	>1 htv
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2020
Osaaminen ja henkilöstö	Osaaminen ja henkilöstön työhyvinvointi	Sairaspoissaolot	< 10 pv (työpäivää)
		Työhyvinvointikysely	min Hyvä (3)
		Kehityskeskustelut	100% 2 v:n aikana (2020-2021)

		Palkitseminen ryhmissä ja yksilöinä	enintään 1 ryhmä/ kunta ja yksi työntekijä /osasto
		Työterveyshuolto netto/ työntekijä	< 250€
		Täydennyskoulutus	> 1 pv
		Omaehtoinen koulutus	> 1 työntekijä/ osasto
	Muutostilanteisiin valmistautuminen	Avoimuutta ja tiedottamista lisäämällä	Neuvottelu- ja tiedotustilaisuuksien määrä > 2/ osasto
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2020
Prosessit ja rakenteet	Kunnallisen demokratian toimivuus	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyön itsearviointi	keskiarvo > 3
		Valtuustoryhmien tiedotustilaisuudet	> 2
	Edunvalvonta	Maakunnallisissa tehtävissä	> 4 luottamushenkilöä
		Yhteiskuntasuhteet	Kontaktit > 5 tahoa
		Tiestön kunto	Ympärivuotinen kunnossapito
		Toimiva rautatieyhteys	Rata kunnossa raskaalle liikenteelle
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2020
Hyvinvoinnin edistäminen	Työllisyyden edistäminen	Työllistämismallien menestyksenkäs käyttö ja kehittäminen	- Työmarkkinatukimaksun vähennys 10% - Työllisyysaste 60%
	Ikäihmisten toimintakyvyn säilyttäminen	Ikäihmisten tapahtumat ja tilaisuudet	> 6
		Kotona asuvien yli 75 vuotiaiden määrä	> 90%
	Koululaisten poissaolot	Koululaisten poissaolojen väheneminen	< 30 tuntia/ lukukausi/ oppilas
	Koululaisten päihde- myönteisyys vähenee 8-9 luokkalaisilta	Kouluterveyskysely	Raittiiden osuus yli 65 % tutkimusikäluokasta
	Perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoiminta	Kohtaamisten tarjoaminen	10 tapahtumaa/kohtaamista/ vuosi
	Aktiiviset ja hyvinvoivat kuntalaiset	Kansalaisopiston kurssit	Tunti/ asukas
		Järjestöavustusten saajat	> 30 toimijaa
		Monipuoliset liikuntamahdollisuudet	Asiakastyytyväisyys 80 %
		Nuorten osallisuus	4 tapahtumaa/ vuosi

6 Talousarvion sitovuus

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talouarvioon merkityt menot ja tuloarviot sekä tavoitteet ovat sitovia seuraavalla tavalla:

Käyttötalousosa

Käyttötalousosa on toimielimiin nähden sitova bruttomääräisenä.

Investointiosa

Investointiosa on määrärahan ja tuloarvion osalta sitova

- irtaimen omaisuuden osalta toimitelimitäin investointisuunnitelman mukaisesti,
- kiinteän omaisuuden osalta yli 300.000 €:n hankkeet ja uudisrakennushankkeet, joihin investointisuunnitelmassa on merkitty S –kirjain (hankekohtaisesti sitova) ja
- muun kiinteän omaisuuden osalta tehtävälueittain investointisuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosa

Kunnanhallitusta sitoo rahoitusosan pitkäaikaisen lainan lisäyksen määrä.

7 Lainanotto

Kunnanhallitus päättää enintään talousarvion rahoitusosan osoittaman pitkäaikaisen lainan ottamisesta.

8 Taloussuunnitelman osat

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa kunnan toiminnallisen tuloksen.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos ja se ilmoittaa, riittääkö kunnan tulo-rahoitus kattamaan käyttöomaisuuden poistot (käytännössä, riittääkö tulo-rahoitusta investointeihin).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä on kunnan talouden tulos järjestelyerien (rahasto- ja varausmuutosten) jälkeen.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Rahoituslaskelman avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu

rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa varataan määrärahat toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin ja asetetaan tuloarviot toimielimille. Valtuusto ohjaa toimintaa asettamalla valtuusto-tasoisia toiminnallisia tavoitteita määrärahojen puitteissa.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy irtaimen ja kiinteän omaisuuden määrärahat ja tuloarviot hankkeille. Investoinnit suunnitellaan rahoitusmahdollisuuksien mukaan.

9 Tulos- ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	4 387 260	3 972 528	3 758 083	-5,4	3 795 664	3 833 622
MAKSUTUOTOT	404 640	416 305	348 950	-16,2	352 440	355 964
TUET JA AVUSTUKSET	502 803	418 578	472 300	12,8	477 024	481 796
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 779 942	3 392 589	2 707 311	-20,2	2 734 385	2 761 727
TOIMINTATUOTOT	9 074 645	8 200 000	7 286 644	-11,1	7 359 513	7 433 109
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	172 371	125 000	100 000	-20,0	100 000	100 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-10 416 776	-12 048 054	-10 682 623	-11,3	-10 736 321	-10 790 058
PALKAT JA PALKKIOT	-8 353 411	-8 748 300	-8 531 300	-2,5	-8 573 943	-8 616 813
HENKILÖSIVUKULUT	-2 063 366	-3 299 754	-2 151 323	-34,8	-2 162 378	-2 173 245
ELÄKEKULUT	-1 787 973	-2 982 454	-1 821 523	-38,9	-1 830 478	-1 839 945
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-275 393	-317 300	-329 800	3,9	-331 900	-333 300
PALVELUJEN OSTOT	-31 603 127	-31 712 333	-30 530 933	-3,7	-30 835 923	-31 390 125
AINEET, TARVIKKEET JA TAVAR	-2 030 337	-2 062 275	-1 855 370	-10,0	-1 864 613	-1 873 948
AVUSTUKSET	-699 871	-667 350	-710 250	6,4	-713 800	-717 367
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 053 325	-1 609 988	-1 938 120	20,4	-1 947 801	-1 957 543
TOIMINTAKULUT	-46 803 436	-48 100 000	-45 717 296	-5,0	-46 098 458	-46 729 041
TOIMINTAKATE	-37 556 420	-39 775 000	-38 330 652	-3,6	-38 638 945	-39 195 932
VEROTULOT	17 059 849	17 311 000	17 569 000	1,5	17 980 000	18 350 000
VALTIONOSUUEDET	21 277 931	21 345 000	21 703 900	1,7	22 400 000	22 730 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	14 268	0	6 685		0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	371 681	500 000	392 442	-28,6	392 500	392 500
KORKOKULUT	-126 996	0	-106 685		-100 000	-100 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-44 894	-200 350	-37 542	-75,0	-5 000	-5 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	214 058	299 650	254 900	-36,2	287 500	287 500
VUOSIKATE	995 418	-819 350	1 197 148	-246,1	2 028 555	2 171 568
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET	-2 083 012	-1 855 000	-1 750 000	-5,7	-1 750 000	-1 700 000
POISTOT	-2 083 012	-1 855 000	-1 750 000	-5,7	-1 750 000	-1 700 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 087 593	-2 725 114	-552 852	-67,0	278 555	471 568
POISTOERON MUUTOS	48 906	49 000	42 500	-13,3	42 500	42 500
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 038 687	-2 625 350	-510 352	-80,6	321 055	514 068

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	995 418	124 886	1 197 148	859	2 028 555	2 171 568
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-3 500	-170 000	-3 500	-98	-3 535	-3 570
	991 918	-45 114	1 193 648	-2 746	2 025 020	2 167 998
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-1 014 632	-2 440 000	-1 090 000	-55	-655 000	-455 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTI- NOIHIN	0	100 000	100 000	0	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEI- DEN LUOVUTUSTULOT	31 924	170 000	3 500	-98	3 535	3 570
	-982 708	-2 170 000	-986 500	-55	-651 465	-451 430
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHA- VIRTA	9 210	-2 215 114	207 148	-109	1 373 555	1 716 568
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-4 600	0	0		0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	372 706	0	0		0	0
	368 106	0	0		0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 000 000	0	350 000		0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 777 359	0	-1 777 900		-1 409 400	-1 059 400
	-777 359	0	-1 427 900		-1 409 400	-1 059 400
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ- OMIEN MUUTOKSET	0	0	0		0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	6 319	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-449 439	0	82 000		77 500	77 500
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	78 328	0	0		0	0
	-364 791	0	82 000		77 500	77 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-774 044	0	-1 345 900		-1 331 900	-981 900
RAHAVAROJEN MUUTOS	-764 834	-2 215 114	-1 138 752	-49	41 655	734 668
RAHAVARAT 31. 12.	1 836 645					
1. 1.	2 657 187	-820 542				

10 Käyttötalous

10.1 Kunnanvaltuusto

Toiminta-ajatus

Tehtävä sisältää kunnanvaltuuston toiminnan ja siitä aiheutuvat menot ja tulot.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

KUNNANVALTUUSTO	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT	10 257	19 200	0	-100,0	0	0
MYYNTITUOTOT	9 753	19 200	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	505	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	-71 281	-112 131	-44 648	-60,2	-44 864	-45 088
HENKILÖSTÖKULUT	-52 681	-73 600	-28 710	-61,0	-28 850	-28 991
PALKAT JA PALKKIOT	-49 403	-69 000	-28 000	-59,4	-28 140	-28 281
HENKILÖSIVUKULUT	-3 279	-4 600	-710	-84,6	-710	-710
PALVELUJEN OSTOT	-16 111	-34 881	-12 938	-62,9	-13 000	-13 067
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 047	-2 650	-2 000	-24,5	-2 010	-2 020
MUUT TOIMINTAKULUT	-442	-1 000	-1 000	0,0	-1 004	-1 010
TOIMINTAKATE	-61 024	-92 931	-44 648	-52,0	-44 864	-45 088

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kunnanvaltuusto perehtyy ja antaa evästyksensä viranhaltijoille valtuuston päätöksentekoon tulevien kokonaisuuksien jatkovalmisteluun vuoden aikana järjestettävissä valtuustoseminaareissa.

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas
Hallintojohtaja Pasi Ruohtula

10.2 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Toiminta

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tärkeimpinä lautakunnan toimintatapoina tehtävänsä täyttämiseksi ovat katselmukset, kuntalaisten ja vi-
ranhaltijoiden kuuleminen, toimielinten toimintojen tarkastus ja ajantasainen puuttuminen epäkohtiin.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT	55	100	50	-50,0	51	52
MUUT TOIMINTATUOTOT	55	100	50	-50,0	51	52
TOIMINTAKULUT	-28 483	-45 128	-37 650	-16,6	-37 835	-38 023
HENKILÖSTÖKULUT	-8 570	-17 700	-11 700	-33,9	-11 757	-11 814
PALKAT JA PALKKIOT	-8 435	-17 200	-11 400	-33,7	-11 457	-11 514
HENKILÖSIVUKULUT	-135	-500	-300	-40,0	-300	-300
PALVELUJEN OSTOT	-19 295	-26 758	-25 900	-3,2	-26 028	-26 159
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-322	-670	-50	-92,5	-50	-50
MUUT TOIMINTAKULUT	-296	0	0		0	0
TOIMINTAKATE	-28 428	-45 028	-37 600	-16,5	-37 784	-37 971

Tilivelvolliset

Tarkastuslautakunta

10.3 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Ilomantsi vahvistaa ja kehittää omille vahvuuksilleen perustuvaa yritystoimintaa ja maaseutupalveluja. Hallintokunta järjestää sisäisille asiakkailleen palvelutuotantoa edistäviä, ajantasaisia ja tehokkaita tukipalveluja sekä osallistuu aktiivisesti kunnan kehittämiseen.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Elinvoimapalvelut

Luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuva yrittäjyys on kehittämisen painopisteenä. Yrittäjyyttä edistetään luomalla aitoja kilpailuetuja ja turvaamalla yrittäjille maksuttomat ohjaus- ja neuvontapalvelut Business Joensuu Oy: ltä. Tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen ja nykyisten työpaikkojen ja palveluiden turvaaminen muun muassa yritysten omistajanvaihdostilanteissa.

Talous- ja laskentapalvelut

Kunnan talous- ja laskentapalvelut tuottavat reaaliaikaista tietoa talouden seurannan ja ennakkoinnin sekä riskienhallinnan tueksi.

Henkilöstöasiat ja työllistyminen

Palvelun tehtävänä on kunnan henkilöstön terveys- ja työhyvinvointipalveluista sekä tuloksetta yhteistoiminnasta huolehtiminen sekä työllistämispalveluiden järjestäminen toimimalla proaktiivisesti uusia toimintamalleja ja työllistämistapoja kokeillen ja etsien.

Luottamushenkilöstöhallinto

Toimiva luottamushenkilöhallinto tekee tarvittavat päätökset oikea-aikaisesti selkeän ja johdonmukaisen valmistelun pohjalta.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelu tuottaa kunnan eri laitosten ja Siun sotien yksiköiden päivittäiset maukkaat, monipuoliset, terveelliset ja ravitsemuksellisesti oikein koostetut ateriakokonaisuudet ottaen huomioon erityisruokavaliot ja -tarpeet.

Tietotekniikka

Meita Oy:ltä hankittavat tietotekniikkapalvelut tukevat tehokkaasti kunnan palvelutuotantoa.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut järjestävät maatalousyrittäjien EU- ja kansallisten tukien haku- ja maksatusprosessit sekä edistävät kylätoimintaa, maaseutu- ja kausiasumista.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

KUNNANHALLITUS	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT	3 258 145	3 314 974	2 927 033	-11,7	2 956 303	2 985 866
MYYNSTITUOTOT	2 793 419	2 477 728	2 469 333	-0,3	2 494 026	2 518 966
MAKSUTUOTOT	52 173	103 700	60 700	-41,5	61 307	61 920
TUET JA AVUSTUKSET	399 829	377 500	395 000	4,6	398 950	402 940
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 724	356 046	2 000	-99,4	2 020	2 040
TOIMINTAKULUT	-31 396 032	-32 623 076	-30 506 152	-6,5	-30 811 175	-31 365 155
HENKILÖSTÖKULUT	-2 696 235	-3 760 916	-2 637 623	-29,9	-2 650 939	-2 664 113
PALKAT JA PALKKIOT	-2 151 335	-2 120 100	-2 108 000	-0,6	-2 118 537	-2 129 129
HENKILÖSIVUKULUT	-544 899	-1 640 816	-529 623	-67,7	-532 402	-534 984
PALVELUJEN OSTOT	-27 592 145	-27 914 046	-26 772 484	-4,1	-27 058 718	-27 594 013
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-463 694	-442 000	-450 500	1,9	-452 748	-455 015
AVUSTUKSET	-430 879	-359 500	-435 500	21,1	-437 677	-439 864
MUUT TOIMINTAKULUT	-213 079	-146 614	-210 045	43,3	-211 093	-212 150
TOIMINTAKATE	-28 137 887	-29 609 866	-27 579 119	-5,3	-27 854 872	-28 379 289

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Monipuolisen elinkeinorakenteen vahvistaminen ja osaavan työvoiman turvaaminen
2. Työllisyysasioiden hoitaminen; tavoitteena työpaikkojen luominen ja etsiminen sekä julkiselta että avoimelta sektorilta sekä toimintatapojen uudistaminen työllisyyden parantamiseksi
3. Toimivien ja terveellisten tilaratkaisujen edistäminen palveluasumiselle ja terveysaseman toiminnalle yhdessä Siun sote -kuntayhtymän kanssa
4. Muutostilanteissa jaksamisen tukeminen avoimella tiedottamisella ja koulutuksella
5. Kumppanuuksien hyödyntäminen ja vahvistaminen elinvoimatyössä sekä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas
Hallintojohtaja Pasi Ruohutla

10.4 Hyvinvointilautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsi tarjoaa laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä järjestää aktiivista elämää edistäviä palveluita kuntalaisille.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Hallinto

Hallinto johtaa ja kehittää tasapuolisesti sivistystoimen eri sektoreita sekä luo henkilökunnalle mahdollisuudet toteuttaa asetetut tavoitteet. Pielisen-Karjalan musiikkiopisto tarjoaa lapsille ja nuorille korkeatasoista musiikinopetusta.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus tarjoaa hyvää ja turvallista perushoitoa ja lapsen ikä- ja kehitystasoa vastaavaa toimintaa.

Perus- ja lukio-opetus

Perus- ja lukio-opetus tarjoavat laadukasta perus- ja yleissivistävää opetusta. Perusopetus järjestää myös aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta.

Kirjasto

Kirjasto edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee paikallista kulttuuritoimintaa ja kansalaisaktiivisuutta.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Liikunta- ja nuorisotoimi tarjoaa monipuolisia liikuntaharrastuksia ja järjestää nuorten ja erityisnuorten kasvua edistävää toimintaa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto järjestää vapaan sivistystyön koulutusta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT	694 392	589 083	510 150	-13,4	515 253	520 406
MYyntITUOTOT	235 482	239 450	154 850	-35,3	156 399	157 963
MAKSUTUOTOT	315 907	268 605	250 900	-6,6	253 409	255 943
TUET JA AVUSTUKSET	101 771	41 078	77 300	88,2	78 074	78 856
MUUT TOIMINTATUOTOT	41 232	39 950	27 100	-32,2	27 371	27 644
TOIMINTAKULUT	-10 242 805	-10 682 911	-10 408 338	-2,6	-10 460 412	-10 512 873
HENKILÖSTÖKULUT	-5 721 771	-6 237 970	-6 028 320	-3,4	-6 058 533	-6 088 979
PALKAT JA PALKKIOT	-4 619 440	-5 012 500	-4 838 700	-3,5	-4 862 887	-4 887 201
HENKILÖSIVUKULUT	-1 102 331	-1 225 470	-1 189 620	-2,9	-1 195 646	-1 201 778
PALVELUJEN OSTOT	-2 887 329	-2 748 821	-2 749 453	0,0	-2 763 182	-2 777 001
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-194 286	-206 525	-212 450	2,9	-213 496	-214 568
AVUSTUKSET	-150 390	-159 100	-148 750	-6,5	-149 493	-150 240
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 289 029	-1 330 495	-1 269 365	-4,6	-1 275 708	-1 282 085
TOIMINTAKATE	-9 548 413	-10 093 828	-9 898 188	-1,9	-9 945 159	-9 992 467

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä toimijoiden kesken
2. Seudullisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen
3. Perusopetuksessa joustavan alkuopetuksen vakiinnuttaminen ja kouluterveyskyselyn hyödyntäminen oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi
4. Ilomantsin lukion elinvoiman ylläpitäminen
5. Omatoimiajan käyttöönotto kirjastossa
6. Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla hyvin hoidetut retkeilyreitit, liikuntaympäristöt ja monipuoliset kansalaisopistopalvelut
7. Nuorisotilatoiminnan kehittäminen käyttäjien kanssa

Tilivelvolliset

Hyvinvointilautakunta
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas

10.5 Kuntaympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsin rakennettu ympäristö on hyvin hoidettu ja viihtyisä. Sisäisille asiakkaille annettavilla palveluilla tuetaan kunnan peruspalveluiden tuottamista.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Maankäyttö ja ympäristö

Tulosalue vastaa kunnan maa-alueiden käytöstä ja kaavoitusasioista, huolehtii rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja asuntotoimen viranomaistehtävistä, tarjoaa sisäisille asiakkaille suunnittelu-, rakennuttamis- ja toimistopalveluita ja kehittää teknisen sektorin toimintoja.

Toimitilat

Tulosalue huolehtii kunnan kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon tehtävistä sekä tarjoaa rakentamispalveluita sisäisille asiakkaille.

Kuntatekniikka

Tulosalue huolehtii muun muassa kunnallistekniikan sekä taajaman liikenne- ja viheralueiden kunnosta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	Ero%	SV1 2021	SV2 2022
TOIMINTATUOTOT	5 111 795	4 276 643	3 849 411	-10,0	3 887 906	3 926 785
MYYNITUOTOT	1 348 606	1 236 150	1 133 900	-8,3	1 145 239	1 156 693
MAKSUTUOTOT	36 560	44 000	37 350	-15,1	37 724	38 101
TUET JA AVUSTUKSET	1 203	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 725 426	2 996 493	2 678 161	-10,6	2 704 943	2 731 991
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	172 371	125 000	100 000	-20,0	100 000	100 000
TOIMINTAKULUT	-5 064 834	-4 636 754	-4 720 508	1,8	-4 744 172	-4 767 902
HENKILÖSTÖKULUT	-1 937 519	-1 957 868	-1 976 270	0,9	-1 986 242	-1 996 161
PALKAT JA PALKKIOT	-1 524 798	-1 529 500	-1 545 200	1,0	-1 552 922	-1 560 688
HENKILÖSIVUKULUT	-412 722	-428 368	-431 070	0,6	-433 320	-435 473
PALVELUJEN OSTOT	-1 088 247	-987 827	-970 158	-1,8	-974 995	-979 885
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 369 988	-1 410 430	-1 190 370	-15,6	-1 196 309	-1 202 295
AVUSTUKSET	-118 601	-148 750	-126 000	-15,3	-126 630	-127 263
MUUT TOIMINTAKULUT	-550 479	-131 879	-457 710	247,1	-459 996	-462 298
TOIMINTAKATE	219 332	-235 111	-771 097	228,0	-756 266	-741 117

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Työtehtävien tarkastelu ja uudelleen järjestäminen eläköitymistien seurauksena
2. Ympäristötoimen henkilöressurssien lisääminen
3. Rakennusrekisteritietojen korjaus ja täydennys
4. Kirkonkylän ja ympäristön osayleiskaavan päivittäminen
5. Kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen
6. Kiinteistöjen kunnossapidon ja taloudellisen käytön tehostaminen
7. Tarpeettomien kiinteistöjen toimintakulujen minimoiminen

8. Jätevedenpuhdistamolle tulevien vuotovesien vähentäminen
9. Jätevedenpuhdistamon ja lieteaseman toiminnan kehittäminen
10. Asemakaavateiden järjestelmällisen peruskorjauksen jatkaminen
11. Vesitornin korjauslaajuuden määrittäminen ja aikataulutus
12. Vesihuoltolaitoksen automaatiomuutokset

Tilivelvolliset

Kuntaympäristölautakunta
Tekninen johtaja Jarno Saastamoinen

11 Investointiosa

KIINTEÄ OMAISUUS

INVESTOINTIEN HANKELUETTELO 2020-2022

1 000 €

	Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2020	TS-2021	TS-2022
1. TOIMITILAT	Menot	825	s	305	280	240
	Tulot	0	s	0	0	0
	Netto	825	s	305	280	240
1.1. Kunnanhallitus		190		50	90	50
Elinkeinotoimen investoinnit		150		50	50	50
Parpeinpirtin vesikaton korjaustyöt		40		0	40	0
1.2. Siun Sote		30		10	10	10
Siun Soten Vuokra-asunnot		30		10	10	10
Vuokra-asuntojen korjaukset		30		10	10	10
1.3. Sivistys ja hyvinvointi		515		215	150	150
Koulujen piha-alueiden kunnostukset		50		30	10	10
Liikuntahallin saneerauksen suunnittelu		60		30	30	0
Omatoimikirjasto		15		15	0	0
Yläkoulun kuntotutkimuksen tulosten mukaiset suunnittelu- ja korjaustoimenpiteet		200		50	50	100
Alakoulun/ lukion tutkimukset ja sisäilmakorjaukset		160		60	60	40
Päiväkoti Vunukan piha-alueen muutos- ja lisätöiden loppuseelvitys		15		15	0	0
Uimahallin vedenkäsittelylaitteiston osittainen uusinta		15		15	0	0
1.4. Tekninen		90		30	30	30
Möhkön Pytingin kunnossapitotyöt		30		10	10	10
Varaus tilakustannuskohteille (yli 10.000 €:n korjauskohteet)		60		20	20	20

	Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2020	TS-2021	TS-2022			
2. KUNTATEKNIikka	Menot	1 455		s	785	375	295		
	Tulot	100		s	100	0	0		
	Netto	1 355		s	685	375	295		
2.1. Liikennealueet		965			585	260	120		
Liikenneturvallisuuksuunnitelman kohteet		60			20	20	20		
Valaistukset; saneeraus ja lamppujen vaihto		45			15	15	15		
Vepsänmäentien peruskorjaus		115			0	90	25		
Pajatien peruskorjaus		125			90	35	0		
Hutunniemen 1-alueen peruskorjaus		60			0	0	60		
Jätkänpolun peruskorjaus		60			0	60	0		
Koidanvaaran silta		350		s	350	0	0		
Koidanvaaran silta tulot		-100			-100	0	0		
Savotantien peruskorjaus		150			110	40	0		
				Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2020	TS-2021	TS-2022
2.2. Puistot ja yleiset alueet		50			30	10	10		
Väyläviitoituksen ylläpito		40			20	10	10		
Matonpesupaikan rakentaminen		10			10	0	0		
2.3. Vesihuoltolaitos		440			170	105	165		
Verkostojen saneeraus ja vähäinen uudisrakentaminen		200			50	75	75		
Jätevedenpuhdistamon ja lieteaseman toiminnan kehittäminen		70			50	20	0		
Lietelintöiden hankinta		80			0	0	80		
Taloliittymät, venttiilit ja palopostit		30			10	10	10		
Vesihuoltolaitoksen automatisoinnin uudistaminen ja suunnittelu		60			60	0	0		
3. IRTAIMEN KÄYTTÖMAISUUDEN OSTOT	Menot	0		s	0	0	0		
	Tulot	0		s	0	0	0		
	Netto	0		s	0	0	0		
3.1. Aineellinen käyttöomaisuus		0			0	0	0		
Koneet ja kalusto		0			0	0	0		
3.2. Aineeton käyttöomaisuus:		0			0	0	0		
Osakkeet ja muu aineeton omaisuus		0			0	0	0		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (BRUTTO)		2 280			1 090	655	535		
INVESTOINTITULOT		100			100	0	0		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (NETTO)		2 180			990	655	535		

ilomantsi